

Виробниче підприємство це багатогранна система з внутрішньою та зовнішньою структурою, взаємозв'язками яка повинна забезпечувати своє функціонування цілеспрямовано, а отже і мінімізувати власні витрати. Але не завжди так можливо, тому керівництво і дослідницький відділи мають вчасно реагувати на зміни будь - яких показників і приймати корисні й необхідні рішення для попередження та вирішення проблем. Дотримання необхідних правил та рекомендацій у діяльності підприємства забезпечить формування ефективної системи створення товарно-матеріальних запасів і механізм для вірного функціонування обраної стратегії.

Використана література

1. Азаренко Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Маркетинг промислового підприємства: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К., 2009. – 159 с.
2. Мочаліна З. М. Навчально-методичний посібник «Фінансовий менеджмент» Харків – ХНАМП – 2006.
3. О. Ф. Оснач В. П. Пилипчук Л. П. Коваленко К: Центр учбової літератури «Промисловий маркетинг», 2011. – 364 с.

УДК 620.92

Софія Федорій, аспірант

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ ПРОЦЕСУ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ БІОЕНЕРГЕТИКИ

Sofiiia Fedorii

FEATURES OF CONSTRUCTING THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODELS OF THE BIOENERGY ENTERPRISES POTENTIAL STRATEGIC DEVELOPMENT

В Україні відсутня чітка централізація державної політики в біоенергетиці, яка не має окремої структури, а створюється, як сектор, в структурі агропромислового комплексу (АПК), в тому числі на базі його переробних підприємств.

Особливість становлення підприємств біоенергетики, що відбувається одночасно із можливістю залученням незадіяних виробничих потужностей підприємств інших галузей на базі спільних технологій, обумовлює необхідність комплексної оцінки цілісного рівня їх потенціалу у випадку конверсії на виробництво енергоносіїв.

Це спричинило корегування і зміну напрямків діяльності, що означає перетворення таких підприємств в дієвий інструмент розвитку паливно-енергетичного комплексу (ПЕК). В цьому аспекті недостатньо уваги приділено дослідженням процесів стратегічного розвитку підприємства через взаємозв'язок з використанням розвитку його потенціалу, як системоутворюючого чинника в цих процесах.

Тому науково-практичний підхід до даної теми дослідження на першому етапі передбачає необхідність створення структурно-функціональної моделі потенціалу підприємства, процес формування якого є одним із напрямків його економічної стратегії і передбачає організацію системи ресурсів таким чином, щоб результат їхньої взаємодії був запорукою успіху в досягненні стратегічних та поточних цілей.

Економічний потенціал підприємства відображає фактичну здатність до створення максимального обсягу матеріальних благ і характеризується наявністю та величиною відповідних йому ресурсів.

Група вчених [2, с. 6-8] у розвитку сучасних уявлень про потенціал виділяють три характерні його властивості: а) як сукупність необхідних для функціонування або розвитку систем різних видів ресурсів; б) як систему матеріальних і трудових факторів (умов, складових), що забезпечують досягнення мети виробництва; в) як здатність комплексу ресурсів системи виконувати поставлені перед нею завдання

Засоби праці (основні і оборотні виробничі фонди), предмети праці (матеріальні ресурси), праця (трудова ресурси) і підприємницька здатність є базою для формування виробничого потенціалу. Виробнича система є не просто сукупність ресурсів, а передбачає саме їх взаємодію.

Крім виробничих ресурсів, в склад потенціалу входять і інші взаємопов'язані види ресурсів (фінансові, інформаційні, логістичні, маркетингові, інноваційні, управлінські), що складають окремі локальні потенціали, створюючи виробничо-збутовий потенціал підприємства, який можна розглядати як стратегічну виробничо-економічну систему із ряду підсистем, що утворюють цілісність і збалансованість з метою синхронізації їхньої взаємодії та досягнення ефекту синергізму.

Рівень пропозиції підприємства визначається не всім об'ємом продукції, яку воно може продукувати, виходячи зі свого виробничого потенціалу, а лише ту, яку може реалізувати в ринкових умовах, тримаючи динамічний оптимальний баланс між виробництвом і збутом продукції. Тому вважаємо доцільним ввести таку категорію як збалансований виробничо-збутовий потенціал (далі ЗВЗП) підприємства біоенергетики.

Категорія збалансованість визначає такий стан внутрішнього середовища системи, коли дії протилежностей складових урівноважені і відповідають оптимальним пропорціям, виступивши єдиним фактором цілісного функціонування системи.

Під структурою системи, яким є ЗВЗП підприємства, розуміють мережу найсуттєвіших стійких зв'язків між складовими локальними потенціалами, кількісний і якісний склад яких вирішальною мірою визначається і формується під впливом тих кінцевих цілей стратегічного розвитку, що ставить перед собою підприємство.

Згідно теорії стратегічного менеджменту, стратегія - це спосіб досягнення визначених цілей, а стратегія розвитку – це напрям і комплексний план розвитку, що призначені для здійснення місії та досягнення цілей підприємства. При цьому, під розвитком прийнято розуміти зміни існуючої економічної системи, результатом яких є ріст і новий якісний її стан.

Як економічна категорія, стратегія розвитку в якості основних складових включає базову (загальну) стратегію, яка служить основою будь-якого стратегічного плану, і функціональні стратегії, що конкретизують базову відповідно до основних напрямів діяльності підприємства (виробнича, маркетингова, фінансова, логістична).

Тому по нашому визначенню, категорія «*стратегічний розвиток ЗВЗП підприємства*» - це процес прийняття, реалізації та контролю запровадження ефективних стратегій розвитку, направлених на збалансовану взаємодію підприємства із зовнішнім середовищем за рахунок такого розподілу ресурсів (потенціалу), що забезпечує підприємству результативну діяльність та збалансованість.

Основою стратегічного розвитку може бути висновок А.Чандлера, що структура визначається стратегією. При цьому фактори зовнішнього середовища здебільшого не залежить і не піддається впливу з боку підприємства, їх можна тільки враховувати. Тому аналіз і моніторинг зовнішнього середовища доцільно ставити окремо як базис над усіма етапами процесу стратегічного планування [1, с. 45].

Відповідно до цих класичних уявлень стратегічний процес розробки і реалізації стратегій включає наступні стадії: 1) визначення стратегічної проблеми, оцінки внутрішніх ресурсних можливостей, формулювання місії і цілей; 2) аналіз стратегічних альтернатив і їхньої ефективності, що дозволяє вибрати одну або декілька стратегій; 3) формування стратегічного плану із програм, проектів, бюджетів, техніко-економічних і контрольних заходів щодо реалізації стратегій; 4) оцінка відповідності структурної моделі обраній стратегії.

Таким чином, процес стратегічного розвитку ЗВЗП підприємства є складовою і динамічною основою загальної системи стратегічного планування і управління, що має свою власну структурно-функціональну структуру, що відображена

Структурно-функціональна модель – це цілісне уявлення про єдність структури і функцій складових елементів об'єкту, вияв їх взаємозв'язку. Вважаємо, що найбільш прийнятною концепцією побудови моделі ЗВЗП, як системи локальних потенціалів, для стратегічних аналізу, прогнозування, планування та довгострокового розвитку підприємств біоенергетики є саме структурно-функціональний підхід його формування.

Використана література

1. Попов С.А. Стратегическое управление: 17-модульная програма для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 4. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 304 с.

2. Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. Вид. 2-ге. – К.: КНЕУ, 2006. – 316 с.

УДК 330.46:519

Марія Шарка, ст. гр. БЕ-41

Науковий керівник – к.е.н., асистент Гарматій Н. М.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ

Mariia Sharka

MODELING OF TERNOPIL REGION AGROINDUSTRIAL COMPLEX DEVELOPMENT

Сільське господарство є однією з основних галузей народного господарства, оскільки виробництво продуктів харчування – перша умова життя безпосередніх виробників. Водночас воно є сировинною базою легкої та харчової промисловості. Попит на с/г продукцію постійно зростає, оскільки збільшується кількість населення, особливо міського. У сільському господарстві як і в інших галузях суспільного виробництва, відбувається постійний розвиток і вдосконалення продуктивних сил і на цій основі зростає ефективність с/г праці, що дає змогу з меншою кількістю робочої сили виробляти більш виробництва.

Важливе місце в господарстві Тернопільської області займає сільське господарство. Для його розвитку тут є сприятливі природні й економічні умови.

Загальна земельна площа – 1382,4 тис. га. На території Тернопільської області розташовано 1048,7 тис. га сільськогосподарських угідь, з них 854,1 тис. га – ріллі; 28,0 тис. га – сіножаті, 144,8 тис. га – пасовища.

Посівні площі під сільськогосподарські культури становлять 760,3 тис. га. З них зерновими культурами зайнято – 465,9 тис. га; технічними культурами – 158,1 тис. га;